

Opdateringer til Skatteret kompendium, 4. udg.

Skatteretten er et meget regeltungt område i konstant udvikling, og det er desværre ikke muligt at udgive nye udgaver af kompendiet, så snart der sker ændringer. De følgende opdateringer er en service til køberne af kompendiet.

Som følge af de mange ændringer i kapitel 7 og kapitel 14, er opdaterede kapitler vedhæftet sidst i denne pdf-fil.

7.3.1: Bundskat

Folketinget har ved lov nr. 1389/2009 vedtaget en nedsættelse af den statslige bundskat med 0,09 pct.enheder. Nedsættelsen kompenserer borgerne set under ét for det højere kommunale skatteniveau fra 2010 og sikrer dermed, at skattestoppet overholdes.

Derfor ændres ”3,76 pct.” i første afsnit til ”3,67 pct.”, og i skemaet ændres decimalerne i 2. kolonne fra ”76” til ”67”, således at bundskatten bliver 4,67 pct. i 2012 stigende til 11,67 i 2019 og følgende år.

Hertil kommer følgende konsekvensændringer:

- I afsnit 7.1 ændres ”3,76 pct.” i begge skemaer til ”3,67 pct.”.
- I afsnit 7.3.3, i linjen lige over skemaet, ændres ”3,76 pct.” til ”3,67 pct.”, og ”11,76 pct.” ændres til ”11,67 pct.”.
- I afsnit 7.8 ændres ”3,76 pct.” til ”3,67 pct.”.

7.3.2: Topskat

Som følge af lov nr. 724/2010 § 9 blev topskatteberegningen opdelt i to trin, og ved lov nr. 725/2010 § 1 foretages ingen regulering af beløbsgrænser efter personskattelovens § 20 i 2011-2013. Hele afsnittet erstattes derfor med følgende:

”Topskatteberegningen foretages i to trin, så der dels beregnes topskat af den del af beskatningsgrundlaget, der består af personlig indkomst med tillæg af eventuelt fradragne indskud til kapitalpensionsopsparing (afsnit 7.3.2.1), dels af den del af beskatningsgrundlaget, der udgøres af eventuel positiv nettokapitalindkomst, der overstiger bundgrænsen for medregningen heraf (afsnit 7.3.2.2).

Det følgende tager udgangspunkt i reglerne for ugifte personer og personer, der ikke har været gift og samlevende i hele indkomståret. For ægtefæller beregnes topskatten efter PSL § 7, stk. 7-12, når de er samlevende i hele indkomståret og dette udgør en periode af et helt år, jf. PSL § 7, stk. 6.

Skematisk kan beskatningsgrundlagene opstilles således:

Det almindelige beskatningsgrundlag (afsnit 7.3.2.1)	Det særlige beskatningsgrundlag for positiv nettokapitalindkomst (afsnit 7.3.2.2)
+ personlig indkomst	+ personlig indkomst
+ kapitalpensionsindskud	+ kapitalpensionsindskud
- bundfradrag på 389.900 kr. (2010-2013)	- bundfradrag på 389.900 kr. (2010-2013)
	+ positiv nettokapitalindkomst over 40.000 kr. (2010-2013)
= beskatningsgrundlag	= beskatningsgrundlag

Topskatten af positiv nettokapitalindkomst opgøres som forskellen mellem de beregnede skatter. Herefter foretages en nedsættelse af skatten i henhold til det skrå skatteloft efter PSL § 19 (afsnit 7.5).

7.3.2.1 Det almindelige beskatningsgrundlag

Beskatningsgrundlaget for topskatten opgøres efter PSL § 7, stk. 3, som den personlige indkomst med tillæg af heri fradragne og ikke medregnede beløb omfattet af beløbsgrænsen i pensionsbeskatningslovens § 16, stk. 1 (indskud til kapitalpensionsordninger), jf. PSL § 7, stk. 3.

Topskatten beregnes som 15 pct. af ovennævnte beskatningsgrundlag, i det omfang det samlede beløb overstiger bundfradraget. Bundfradraget udgør 389.900 kr. (2010-2013). For 2014 og senere indkomstår udgør bundfradraget 409.100 kr. (2010-niveau). Der gives nedslag, hvis skatteloftet brydes (afsnit 7.5).

7.3.2.2 Det særlige beskatningsgrundlag for positiv nettokapitalindkomst

Ifølge PSL § 7, stk. 4, beregnes tillige topskat af personens positive nettokapitalindkomst, der overstiger bundfradraget på 40.000 kr. (2010-2013). Skatten beregnes med 15 pct. af den personlige indkomst med tillæg af heri fradragne og ikke medregnede beløb omfattet af beløbsgrænsen i pensionsbeskatningslovens § 16, stk. 1 (indskud til kapitalpensionsordninger) med tillæg af positiv nettokapitalindkomst, der overstiger et grundbeløb på 40.000 kr. (2010-2013), jf. PSL § 7, stk. 4. Skatten beregnes dog kun i det omfang det samlede beløb overstiger bundfradraget på 389.900 kr. (2010-2013).

Forskellen mellem skatten efter det almindelige beregningsgrundlag for topskat (afsnit 7.3.2.1) og det særlige beregningsgrundlag for positiv nettokapitalindkomst udgør skatten af personens positive nettokapitalindkomst. Der gives dog nedslag hvis det

særlige skatteloft for positiv nettokapitalindkomst rammes, jf. PSL § 19, stk. 2 (afsnit 7.5.2).

Ved den nævnte differenceberegning sikres det, at der kun beregnes topskat af den del af den positive nettokapitalindkomst over bundgrænsen for medregningen heraf, der sammen med den personlige indkomst med tillæg af eventuelt kapitalpensionsindskud sammenlagt overstiger bundfradraget for topskatten.

Formålet med det særlige beregningsgrundlag for positiv nettokapitalindkomst og det særlige skatteloft for positiv nettokapitalindkomst (afsnit 7.5.2) er at sænke beskattningen af positiv nettokapitalindkomst.”

Som følge af lov nr. 725/2010 § 1, jf. ovenfor, foretages endvidere følgende konsekvensændringer i øvrige afsnit:

- I afsnit 7.1, det første skema, ændres ”Bundfradrag 389.900 kr. (2010)” til ”Bundfradrag 389.900 kr. (2010-2013)”. ”Personfradrag 42.900 kr. (2010)” ændres til ”Personfradrag 42.900 kr. (2010-2013)”.
- I afsnit 7.1, det andet skema, ændres ”bundfradrag 389.900 kr. (2010)” til ”bundfradrag 389.900 kr. (2010-2013)”.
- I afsnit 7.4 ændres ”(2010)” to steder i første afsnit til ”(2010-2013)”.
- I afsnit 7.8 ændres øverst i skemaet ”Bundfradrag kr. (2010)” til ”Bundfradrag kr. (2010-2013)”. I rækken ”Aktieindkomstskat” ændres ”(2010)” til ”(2010-2011)”.
- I afsnit 8.2.4 ændres ”(2010)” i sidste afsnit til ”(2010-2013)”.
- I afsnit 8.2.4.2 ændres ”(2010)” i første afsnit til ”(2010-2013)”.
- I afsnit 8.2.5.1 ændres ”14.500 kr. (2010)” til ”25.000 kr. (2010-2013)”.
- I afsnit 8.2.5.2 ændres ”(2010)” til ”(2010-2013)” fire steder i skemaet.
- I afsnit 8.4.3.1 ændres ”(2010)” to steder i venstre kolonne til ”(2010-2013)”.
- I afsnit 8.4.3.2 ændres ”(2010)” to steder i tredje linje på side 82 til ”(2010-2013)”.
- I afsnit 8.4.3.3 ændres ”(2010)” i næstsidste henholdsvis sidste afsnit til ”(2010-2013)”.
- I afsnit 17.4 ændres ”(2010)” i sidste afsnit til ”(2010-2013)”.
- I afsnit 18.3.3.1, 18.3.3.2 og 18.3.4.3 ændres ”(2010)” til ”(2010-2013)”.

7.5: Skatteloft

Folketinget har ved lov nr. 724/2010 ændret skatteloftet. Afsnit 7.5 erstattes derfor med følgende:

”Det skrå skatteloft angiver, hvor høj en samlet skatteprocent, man kan komme til at betale af sin indkomst. Skatteloftet er todelt. Der sondres mellem det almindelige skatteloft (afsnit 7.5.1) og det særlige skatteloft for positiv nettokapitalindkomst (afsnit 7.5.2).

7.5.1 Det almindelige skatteloft

Det almindelige skatteloft virker således, at hvis summen af bundskat, topskat og sundhedsbidrag tillagt den skattepligtiges kommunale indkomstskatteprocent overstiger 51,5 pct., beregnes et nedslag i statsskatten svarende til, at skatteprocenten ved beregningen af skatten efter PSL § 7, stk. 3 og 7, blev nedsat med de overskydende procenter, jf. PSL § 19, stk. 1.

PSL § 7, stk. 3 og 7, omfatter den del af topskattegrundlaget, der består af den personlige indkomst med tillæg af eventuelle foretagne fradrag for indskud til kapitalpensionsopsparing.

7.5.2 Det særlige skatteloft for positiv nettokapitalindkomst

Det særlige skatteloft for positiv nettokapitalindkomst fremgår af PSL § 19, stk. 2. Ifølge denne bestemmelse gælder, at hvis summen af bundskat, topskat og sundhedsbidrag tillagt den skattepligtiges kommunale indkomstskatteprocent overstiger 49,5 pct. for indkomståret 2010, beregnes et nedslag i statsskatten svarende til, at skatteprocenten ved beregningen af skatten efter PSL § 7, stk. 4, 8 og 9, blev nedsat med de overskydende procenter (afsnit 7.3.2.2).

Den lavere beskatning af kapitalindkomst indføres gradvist fra 2010 til 2014, jf. PSL § 19, stk. 2:

Indkomstår	Skatteloftsprocent
2010	49,5 pct.
2011	47,5 pct.
2012	45,5 pct.
2013	43,5 pct.
2014	42,0 pct.

»

7.7.1.2: Ægtefællers skatteberegning

Som følge af lov nr. 724/2010, der ændrede PSL § 7, ændres henvisningen ”PSL § 7, stk. 4-10, jf. § 7, stk. 3” til ”PSL § 7, stk. 7-12, jf. § 7, stk. 6”.

Som følge af lov nr. 724/2010, som indsatte § 27 i KSL, ændres ”KSL § 26 A” nederst på side 64 til ”KSL § 26 A og § 27”.

9.3.3: U2: Aktiver m.v. kan ikke indgå i ordningen

Som følge af lov nr. 724/2010, som ændrede VSL § 1, stk. 2, slettes "indeksobligationer".

9.3.3.1: UU2: Den skattepligtige driver næring med sådanne aktiver

Som følge af lov nr. 724/2010, som ændrede VSL § 1, stk. 2, ændres "indeksobligationer" til "obligationer".

13.2.2: Aktien m.v. skal være afstået (afståelsesbegrebet)

Som følge af lov nr. 724/2010, som indsatte § 27 i KSL, indsættes inden "(kapitel 7.7.1.2 in fine)" i næstsidste afsnit ", jf. dog KSL § 26 A og § 27".

14.2.2.1: Fordringer og gæld

Som følge af lov nr. 724/2010, som ophævede KGL § 1, stk. 2, ændres følgende:

Henvisningerne i U1 og U2 til KGL § 1, stk. 5, ændres til KGL § 1, stk. 4.

Henvisningen i U3 til KGL § 1, stk. 4, ændres til KGL § 1, stk. 3.

14.3.2: Gæld

Som følge af lov nr. 724/2010, som ophævede KGL § 7, ændres følgende:

I skemaet slettes U1, U2 og UU2. U3 bliver herefter U1 og U4 bliver herefter U2. I konsekvens heraf slettes også afsnit 14.3.2.2, 14.3.2.3 og 14.3.2.4.

14.4.3: Gæld i danske kroner og udenlandsk valuta

Som følge af lov nr. 724/2010, som ændrede KGL § 19, ændres følgende:

I skemaet slettes U2, U2 og UU2. U3 bliver herefter U. I konsekvens heraf slettes også afsnit 14.4.3.2, 14.4.3.3 og 14.4.3.4.

14.5: Andre personer

Som følge af lov nr. 724/2010, som harmoniserede beskatningen af fordringer i danske kroner og fremmed valuta, tilføjes følgende:

Der sondres mellem fordringer (afsnit 14.5.1), gæld i danske kroner (afsnit 14.5.2) samt gæld i fremmed valuta (afsnit 14.5.3).

Ved afgørelsen af, om gæld er i danske kroner eller fremmed valuta, lægges udelukkende vægt på, om gælden er udstedt i fremmed mønt:

- Gæld i danske kroner anses som gæld i fremmed valuta, hvis restgælden reguleres i forhold til en eller flere valutakurser, jf. KGL § 23, 3. pkt.
- Gæld i fremmed valuta anses som gæld i danske kroner, hvis restgælden reguleres i forhold til danske kroner, jf. KGL § 23, sidste pkt.

14.5.1: Fordringer i danske kroner

Som følge af lov nr. 724/2010 ændres overskriften til afsnit 14.5.1 til ”Fordringer”, og hele afsnittet ændres til følgende:

HR:	Gevinst og tab på fordringer skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 14, stk. 1, 1. pkt. (afsnit 14.5.1.1).
U1:	Der gælder en bagatelgrænse på 2.000 kr., jf. KGL § 14, stk. 1, 2. pkt. (afsnit 14.5.1.2).
U2:	Fradrag for tab på fordringer i hovedaktionærforhold, jf. KGL § 14, stk. 2 (afsnit 14.5.1.3).
U3:	Fradrag for tab på fordringer på ægtefælle, børn m.v., jf. KGL § 14, stk. 2 (afsnit 14.5.1.4).
U4:	For tab på fordringer, der er erhvervet som vederlag i næring (afsnit 14.4.1.3), finder reglerne i SL § 6, litra a, anvendelse, jf. KGL § 17 (afsnit 14.5.1.5).
U5:	Tab på fordringer omfattet af en dobbeltbeskatningsoverenskomst, jf. KGL § 18 (afsnit 14.5.1.6).

I modsætning til tidligere sondres der ikke mellem fordringer i danske kroner og fremmed valuta.

14.5.1.1 HR: Gevinster er skattepligtige, tab er fradragsberettigede

Udgangspunktet er, at gevinster og tab på fordringer medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 14, stk. 1, 1. pkt.

Fradrag for tab på fordringer, der er optaget til handel på et reguleret marked, er betinget af, at told- og skatteforvaltningen inden udløbet af selvangivelsesfristen for det indkomstår, hvor fordringen blev erhvervet, har modtaget en række oplysninger, jf. nærmere KGL § 15 og LV A.D.2.3.1.

14.5.1.2 U1: Bagatelgrænse på 2.000 kr.

Gevinst og tab skal kun medregnes, hvis (i) årets nettogevinster eller nettotab sammenlagt med (ii) nettogevinster og nettotab omfattet af KGL § 23 (afsnit 14.5.3) og (iii) gevinst og tab på investeringsforeningsbeviser i udloddende obligationsbaserede investeringsforeninger omfattet af ABL § 22 overstiger 2.000 kr., jf. KGL § 14, stk. 1, 2. pkt.

14.5.1.3 U2: Fradrag for tab på fordringer i hovedaktionærforhold

Den skattepligtige kan ifølge KGL § 14, stk. 2, ikke fradrage tab på fordringer på selskaber, hvorover den skattepligtige har eller har haft en indflydelse som omtalt i ABL § 4, dvs. selskaber, hvori den skattepligtige på noget tidspunkt inden for de seneste fem år ejer eller har ejet 25 pct. eller mere af aktiekapitalen eller råder over mere end 50 pct. af stemmerne.

U3: Fradrag for tab på fordringer på ægtefælle, børn m.v.

Den skattepligtige kan ifølge KGL § 14, stk. 2, ikke fradrage tab på fordringer på den skattepligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer efter de nævnte personer. Stedbarns- og adoptivforhold sidestilles med naturligt slægtskabsforhold.

14.5.1.4 U4: Tab på fordringer erhvervet som vederlag i næring

For tab på fordringer, der er erhvervet som vederlag i næring (afsnit 14.4.1.3) og for tab på fordringer, der i øvrigt er erhvervet i tilknytning til den erhvervsmæssige drift af virksomheden, finder reglerne i SL § 6, litra a, anvendelse, jf. KGL § 17.

Hvorvidt tabet kan karakteriseres som en driftsomkostning afgøres efter SL § 6, litra a, og den praksis, der knytter sig til bestemmelsen (kapitel 17).

Omfattes tab på en fordring af KGL § 17, kan tabet fratrækkes i den personlige indkomst, jf. PSL § 4, stk. 3, 2. pkt.

14.5.1.5 U5: Tab på fordringer omfattet af en DBO

Uanset §§ 14 og 17 kan tab på en fordring ikke fradrages, såfremt renteindtægter af fordringen eller gevinster på fordringen omfattet af KGL som følge af en dobbeltbeskatningsoverenskomst ikke skal medregnes ved opgørelse af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 18.

14.5.3: Fordringer og gæld i fremmed valuta

Som følge af lov nr. 724/2010 ændres overskriften til afsnit 14.5.3 til "Gæld i fremmed valuta", og hele afsnittet ændres til følgende:

HR:	Personer, der ikke er pengeneringsdrivende, skal medregne gevinst og tab på gæld i fremmed valuta ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i det omfang, gevinsten eller tabet ikke er omfattet af § 22, jf. KGL § 23, 1. pkt. Gevinster og tab indgår i kapitalindkomsten, jf. PSL § 4, stk. 1, nr. 2.
U:	Der gælder en bagatelgrænse på 2.000 kr., jf. KGL § 23, 2. pkt., hvorefter HR alene finder anvendelse, hvis årets nettogevinst eller nettotab sammenlagt med nettogevinster og nettotab omfattet af KGL § 14 (afsnit 14.5.1) overstiger bagatelgrænsen.

KGL § 23 er sekundær i forhold til KGL § 22, hvorfor gevinst på gæld i fremmed valuta, der både er omfattet af § 22 og § 23, skal behandles efter § 22.

14.6: Oversigt over beskatningsreglerne

Som følge af ovennævnte ændringer, erstattes skemaet med følgende:

		Kursgevinst	Kurstab
Fordringer	Selskaber (afsnit 14.3.1)	HR: Skattepligtig.	HR: Fradragsberettiget.
	Pengenæringsdrivende personer (afsnit 14.4.2)	HR: Skattepligtig.	HR: Fradragsberettiget.
	Andre personer (afsnit 14.5.1)	HR: Skattepligtig.	HR: Fradragsberettiget.
Gæld	Selskaber (afsnit 14.3.2)	HR: Skattepligtig.	HR: Fradragsberettiget.
	Pengenæringsdrivende personer (afsnit 14.4.3)	HR: Skattepligtig.	HR: Fradragsberettiget.
	Andre personer (afsnit 14.5.2-14.5.3)	<i>Hvis gæld i danske kroner:</i> HR: Skattefri. <i>Hvis gæld i fremmed valuta:</i> HR: Skattepligtig.	<i>Hvis gæld i danske kroner:</i> HR: Ikke fradragsberettiget. <i>Hvis gæld i fremmed valuta:</i> HR: Fradragsberettiget.

14.7: Beskatningstidspunktet

Som følge af lov nr. 724/2010 ændres følgende i skemaet:

I U1 ændres ”stk. 41, pkt.” til ”stk. 3, 1. pkt.”.

I U1U1 og U2U1 ændres ”stk. 4” til ”stk. 3”.

I U2 ændres ”stk. 5” til ”stk. 4”.

I U4 ændres ”stk. 8” til ”stk. 6”.

14.7.2: U1: Selskaber skal anvende lagerprincippet

Som følge af lov nr. 724/2010 ændres ”stk. 4” til ”stk. 3” i første og tredje afsnit.

14.7.3: U2: Selskaber kan anvende lagerprincippet

Som følge af lov nr. 724/2010 ændres ”stk. 5” til ”stk. 4” i anden linje.

14.7.5: U4: Dispensation fra skatteforvaltningen

Som følge af lov nr. 724/2010 ændres ”stk. 8” til ”stk. 6” i anden linje.

Følgende slettes: ”Andre personer ... (afsnit 14.4.3.4).”

15.2.1: Der skal være tale om afståelse af fast ejendom

Som følge af lov nr. 724/2010, som indsatte § 27 i KSL, tilføjes følgende sidst i afsnittet:

KSL § 26 B gælder dog ikke overdragelser mellem ægtefæller, der efter reglerne i KSL § 4 (afsnit 7.7.1.1) anses for samlevende, hvis en af ægtefællerne skattemæssigt er hjemmehørende i en fremmed stat, Færøerne eller Grønland, jf. KSL § 27, 1. pkt. KSL § 26 B finder heller ikke anvendelse på aktiver, der er omfattet af KSL § 26 A.

Kapitel 7.

Beregning af personlige indkomstskatter

7.1 Indledning

En nøje forståelse for skatteberegningen er af afgørende betydning for forståelse af hele skatteretten. I dette kapitel gives en overordnet indføring i beregningen af personlige indkomstskatter.

Progressionen i indkomstbeskatningen fremgår af figuren nedenfor. Lodret illustreres indkomstbeskatningen (herunder arbejdsmarkedsbidrag), vandret indkomstens størrelse.

Fradrag for arbejdsmarkedsbidrag	Bundfradrag 389.900 kr. (2010-2013)	15 pct. topskat
	Personfradrag 42.900 kr. (2010-2013)	3,67 pct. bundskat (2010-2011)
		8 pct. sundhedsbidrag (2010-2011)
		ca. 25,6 pct. kommune- og kirkeskat
8 pct. arbejdsmarkedsbidrag		

Lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende skal betale arbejdsmarkedsbidrag (8 pct.), jf. arbejdsmarkedsbidragsloven. Arbejdsmarkedsbidrag fragår ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. LL § 8 M, og indgår derfor ikke i beregningen af indkomstskatterne.

Beløb i PSL og flere andre skattelove reguleres årligt efter PSL § 20, dog foretages ekstraordinært ingen regulering af beløbsgrænser i 2009-2013, jf. PSL § 20, stk. 3.

Skematisk kan beregningsgrundlaget for kommune- og kirkeskat (afsnit 7.2) og statsskatter (afsnit 7.3) opstilles således:

Kommune- og kirkeskat (afsnit 7.2)	Statsskatter (afsnit 7.3)		
	Bundskat (afsnit 7.3.1)	Topskat (afsnit 7.3.2)	Sundhedsbidrag (afsnit 7.3.3)
+ personlig indkomst	+ personlig indkomst	+ personlig indkomst	+ personlig indkomst
+ netto-kapitalindkomst	+ positiv netto-kapitalindkomst	+ positiv netto-kapitalindkomst, der overstiger et grundbeløb på 40.000 kr. (2010-2013)	+ netto-kapitalindkomst
		+ kapitalpensionsindskud	
÷ ligningsmæssige fradrag		÷ bundfradrag 389.900 kr. (2010-2013)	÷ ligningsmæssige fradrag
= beskatningsgrundlag	= beskatningsgrundlag	= beskatningsgrundlag	= beskatningsgrundlag
Beskattes med ca. 25,6 pct. (2010)	Beskattes med 3,67 pct. (2010-2011)	Beskattes med 15 pct.	Beskattes med 8 pct. (2010-2011)

En mere detaljeret oversigt over beskatningsgrundlag og skattesatser findes i afsnit 7.8.

7.2 Beregning af kommune- og kirkeskat

Beskatningsgrundlaget for kommuneskatten og kirkeskatten er den skattepligtige indkomst, jf. ovenfor.

Skatten beregnes med den for indkomståret gældende beskatningsprocent i skattekommunen (i gennemsnit 24,9 pct. (2010)), dvs. den kommune, hvor den skattepligtige har bopæl den 5. september i året forud for kalenderåret, jf. kommuneskattelovens § 2.

Den gennemsnitlige kirkeskatteprocent udgør 0,7 pct. (2010).

7.3 Beregning af statsskatter

Indkomstskatten til staten opgøres ifølge PSL § 5 som summen af:

- bundskat (afsnit 7.3.1),
- topskat (afsnit 7.3.2),
- sundhedsbidrag (afsnit 7.3.3),
- skat af aktieindkomst (afsnit 8.4), og

- skat af CFC-indkomst (behandles ikke nærmere).

7.3.1 Bundskat

Bundskattegrundlaget udgør den personlige indkomst med tillæg af positiv (netto)kapitalindkomst, jf. PSL § 6, stk. 1. Bundskatten beregnes med 3,67 pct. (2010-2011) af dette grundlag, jf. PSL § 6, stk. 2.

Hvis en gift person har negativ kapitalindkomst, modregnes dette beløb i den anden ægtefælles positive kapitalindkomst ved opgørelsen af bundskattegrundlaget, jf. PSL § 6, stk. 3. Det er en forudsætning, at ægtefællerne er samlevende ved indkomstårets udløb (afsnit 7.7.1.1).

Fra 2012 til 2019 forhøjes bundskatten gradvist, jf. PSL § 6, stk. 2, i takt med nedsættelsen af sundhedsbidraget (afsnit 7.3.3):

Indkomstår	Bundskattesats	Hjemmel
2010 og 2011	3,67 pct.	PSL § 6, stk. 2, 1. pkt.
2012	4,67 pct.	PSL § 6, stk. 2, 2. pkt.
2013	5,67 pct.	PSL § 6, stk. 2, 3. pkt.
2014	6,67 pct.	PSL § 6, stk. 2, 4. pkt.
2015	7,67 pct.	PSL § 6, stk. 2, 5. pkt.
2016	8,67 pct.	PSL § 6, stk. 2, 6. pkt.
2017	9,67 pct.	PSL § 6, stk. 2, 7. pkt.
2018	10,67 pct.	PSL § 6, stk. 2, 8. pkt.
Fra og med 2019	11,67 pct.	PSL § 6, stk. 2, 9. pkt.

Da negativ nettokapitalindkomst (rentefradraget, afsnit 8.3.1.2) og ligningsmæssige fradrag (afsnit 17.4) kan fradrages i grundlaget for sundhedsbidraget, men ikke i grundlaget for bundskatten, medfører den gradvise sænkning af satsen for sundhedsbidraget og den tilsvarende forhøjelse af bundskatteprocenten, at skatteværdien af fradragene gradvist reduceres med 8 procentenheder fra ca. 33,5 pct. til ca. 25,5 pct. over perioden 2012 til 2019 (gennemsnitskommune inkl. kirkeskat). Reduktionen af værdien af rentefradraget kommer ikke til at omfatte negativ nettokapitalindkomst op til 50.000 kr. for ugifte og op til 100.000 kr. for ægtepar.

7.3.2 Topskat

Topskatteberegningen foretages i to trin, så der dels beregnes topskat af den del af beskatningsgrundlaget, der består af personlig indkomst med tillæg af eventuelt fradragne indskud til kapitalpensionsopsparing (afsnit 7.3.2.1), dels af den del af beskatningsgrundlaget,

der udgøres af eventuel positiv nettokapitalindkomst, der overstiger bundgrænsen for medregningen heraf (afsnit 7.3.2.2).

Det følgende tager udgangspunkt i reglerne for ugifte personer og personer, der ikke har været gift og samlevende i hele indkomståret. For ægtefæller beregnes topskatten efter PSL § 7, stk. 7-12, når de er samlevende i hele indkomståret og dette udgør en periode af et helt år, jf. PSL § 7, stk. 6.

Skematisk kan beskatningsgrundlagene opstilles således:

Det almindelige beskatningsgrundlag (afsnit 7.3.2.1)	Det særlige beskatningsgrundlag for positiv nettokapitalindkomst (afsnit 7.3.2.2)
+ personlig indkomst	+ personlig indkomst
+ kapitalpensionsindskud	+ kapitalpensionsindskud
÷ bundfradrag på 389.900 kr. (2010-2013)	÷ bundfradrag på 389.900 kr. (2010-2013)
	+ positiv nettokapitalindkomst over 40.000 kr. (2010-2013)
= beskatningsgrundlag	= beskatningsgrundlag

Topskatten af positiv nettokapitalindkomst opgøres som forskellen mellem de beregnede skatter. Herefter foretages evt. en nedsættelse af skatten i henhold til det skrå skatte loft efter PSL § 19 (afsnit 7.5).

7.3.2.1 Det almindelige beskatningsgrundlag

Beskatningsgrundlaget for topskatten opgøres efter PSL § 7, stk. 3, som den personlige indkomst med tillæg af heri fradragne og ikke medregnede beløb omfattet af beløbsgrænsen i pensionsbeskatningslovens § 16, stk. 1 (indskud til kapitalpensionsordninger), jf. PSL § 7, stk. 3.

Topskatten beregnes som 15 pct. af ovennævnte beskatningsgrundlag, i det omfang det samlede beløb overstiger bundfradraget. Bundfradraget udgør 389.900 kr. (2010-2013). For 2014 og senere indkomstår udgør bundfradraget 409.100 kr. (2010-niveau). Der gives nedslag, hvis skatte loftet brydes (afsnit 7.5.1).

7.3.2.2 Det særlige beskatningsgrundlag for negativ nettokapitalindkomst

Ifølge PSL § 7, stk. 4, beregnes tillige topskat af personens positive nettokapitalindkomst, der overstiger bundfradraget på 40.000 kr. (2010-2013). Skatten beregnes med 15 pct. af den personlige indkomst med tillæg af heri fradragne og ikke medregnede beløb omfattet af beløbsgrænsen i pensionsbeskatningslovens § 16, stk. 1 (indskud til kapitalpensionsordninger) med tillæg af positiv nettokapitalindkomst, der overstiger et grundbeløb på 40.000 kr. (2010-2013), jf. PSL § 7, stk. 4. Skatten beregnes dog kun i det omfang det samlede beløb overstiger bundfradraget på 389.900 kr. (2010-2013).

Forskellen mellem skatten efter det almindelige beregningsgrundlag for topskat (afsnit 7.3.2.1) og det særlige beregningsgrundlag for positiv nettokapitalindkomst udgør skatten af personens positive nettokapitalindkomst. Der gives dog nedslag hvis det særlige skatte loft for positiv nettokapitalindkomst rammes, jf. PSL § 19, stk. 2 (afsnit 7.5.2).

Ved den nævnte differenceberegning sikres det, at der kun beregnes topskat af den del af den positive nettokapitalindkomst over bundgrænsen for medregningen heraf, der sammen med den personlige indkomst med tillæg af eventuelt kapitalpensionsindskud sammenlagt overstiger bundfradraget for topskatten.

Formålet med det særlige beregningsgrundlag for positiv nettokapitalindkomst og det særlige skatteefterskud for positiv nettokapitalindkomst (afsnit 7.5.2) er at sænke beskatningen af positiv nettokapitalindkomst.

7.3.3 Sundhedsbidrag

Sundhedsbidraget er en indkomstskat til staten, som delvist afløser amtsskatten. Sundhedsbidraget udgør 8 pct. (2010 og 2011) og beregnes af den skattepligtige indkomst ligesom kommuneskatten (afsnit 7.2), jf. PSL § 8, stk. 1. Bidraget medgår til finansiering af hovedparten af de regionale og kommunale sundhedsudgifter.

Fra 2012 til 2019 sammenlægges sundhedsbidraget gradvist med bundskatten og får samme indkomstgrundlag som bundskatten. Sammenlægningen sker ved, at det nuværende sundhedsbidrag på 8 pct. gradvist udfases med 1 procentenhed årligt fra indkomståret 2012 til indkomståret 2019. Parallelt hermed øges bundskatten med 1 procentenhed årligt over samme periode, således at bundskattesatsen på 3,67 pct. i 2010 øges til 11,67 pct. for indkomståret 2019 (afsnit 7.3.1).

Indkomstår	Sundhedsbidragssats	Hjemmel
2010 og 2011	8,0 pct.	PSL § 8, stk. 1, 2. pkt.
2012	7,0 pct.	PSL § 8, stk. 1, 3. pkt.
2013	6,0 pct.	PSL § 8, stk. 1, 4. pkt.
2014	5,0 pct.	PSL § 8, stk. 1, 5. pkt.
2015	4,0 pct.	PSL § 8, stk. 1, 6. pkt.
2016	3,0 pct.	PSL § 8, stk. 1, 7. pkt.
2017	2,0 pct.	PSL § 8, stk. 1, 8. pkt.
2018	1,0 pct.	PSL § 8, stk. 1, 9. pkt.
Fra og med 2019	0 pct.	PSL § 8, stk. 1, 10. pkt.

7.4 Personfradrag

Fuldt skattepligtige personer, der er fyldt 18 år ved indkomstårets udgang eller er gift, har et personfradrag på 42.900 kr. (2010-2013), jf. PSL § 10, stk. 1. For børn/unge under 18 år, er fradraget på 32.200 kr. (2010-2013), jf. PSL § 10, stk. 2.

Der gives personfradrag ved skatteberegningen, idet de beregnede skatter nedsættes med skatteværdien af personfradraget, jf. PSL § 9. De beregnede indkomstskatter til stat, kommune samt kirke nedsættes efter PSL § 12, stk. 1, hver for sig med en procentdel af personfradraget. Ved opgørelsen anvendes samme procent som ved beregningen af indkomstskat til kommunen samt kirkeskat. Ved beregningen af indkomstskat til staten beregnes skatteværdien af personfradraget med beskatningsprocenterne for bundskat og for sundhedsbidrag.

- Ved nedsættelse af kommune- og kirkeskatten (afsnit 7.2) lægges de to enheders skatteprocenter sammen, f.eks. 25,5 pct., der så beregnes af personfradraget.
- Ved nedsættelse af bundskatten (afsnit 7.3.1) beregnes værdien som 3,67 pct. (2010 og 2011) af personfradraget.
- Ved nedsættelse af sundhedsbidraget (afsnit 7.3.3) beregnes værdien som 8 pct. (2010 og 2011) af personfradraget.

Hvis skatteværdien af personfradraget ikke kan udnyttes ved beregningen af en eller flere af de i PSL § 9 nævnte skatter, anvendes den ikke udnyttede del til nedsættelse af de øvrige skatter, jf. PSL § 12, stk. 2.

Ægtefæller, der er samlevende ved indkomstårets udløb, kan overføre uudnyttet skattemæssig værdi af personfradrag, jf. PSL §§ 9-10.

7.5 Skatteloft

Det skrå skatteloft angiver, hvor høj en samlet skatteprocent, man kan komme til at betale af sin indkomst. Skatteloftet er todelt. Der sondres mellem det almindelige skatteloft (afsnit 7.5.1) og det særlige skatteloft for positiv nettokapitalindkomst (afsnit 7.5.2).

7.5.1 Det almindelige skatteloft

Det almindelige skatteloft virker således, at hvis summen af bundskat, topskat og sundhedsbidrag tillagt den skattepligtiges kommunale indkomstskatteprocent overstiger 51,5 pct., beregnes et nedslag i statsskatten svarende til, at skatteprocenten ved beregningen af skatten efter PSL § 7, stk. 3 og 7 (afsnit 7.3.2.1), blev nedsat med de overskydende procenter, jf. PSL § 19, stk. 1.

PSL § 7, stk. 3 og 7, omfatter den del af topskattegrundlaget, der består af den personlige indkomst med tillæg af eventuelle foretagne fradrag for indskud til kapitalpensionsopsparing.

7.5.2 Det særlige skatteloft for positiv nettokapitalindkomst

Det særlige skatteloft for positiv nettokapitalindkomst fremgår af PSL § 19, stk. 2. Ifølge denne bestemmelse gælder, at hvis summen af bundskat, topskat og sundhedsbidrag tillagt den skattepligtiges kommunale indkomstskatteprocent overstiger 49,5 pct. for indkomståret 2010, beregnes et nedslag i statsskatten svarende til, at skatteprocenten ved beregningen af skatten efter PSL § 7, stk. 4, 8 og 9 (afsnit 7.3.2.2), blev nedsat med de overskydende procenter.

Den lavere beskatning af kapitalindkomst indføres gradvist fra 2010 til 2014, jf. PSL § 19, stk. 2:

Indkomstår	Skatteeftersprocent
2010	49,5 pct.
2011	47,5 pct.
2012	45,5 pct.
2013	43,5 pct.
2014	42,0 pct.

7.6 Underskud

Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, personlige indkomst og aktieindkomst kan der opstå underskud (negativ indkomst), f.eks. som følge af større fradrag end indkomst. Reglerne om den skattemæssige behandling af underskud for personer findes i PSL § 13, VSL § 13 (behandles i afsnit 9.10) og – for så vidt angår negativ aktieindkomst – i PSL § 8 a (behandles i afsnit 8.4.3.2).

PSL § 13 omfatter de underskud, der kan fremkomme ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst og ved opgørelsen af den personlige indkomst. Reglerne er ganske detaljerede, og i det følgende redegøres derfor alene for reglerne for enlige personer, ikke for samlevede gifte personer.

For alle typer af underskud gælder, at underskud kun kan fremføres til modregning i et senere indkomstår, hvis det ikke har været muligt at modregne underskuddet i tidligere indkomstår.

7.6.1 Underskud i skattepligtig indkomst

Udnyttelse af underskud sker ved modregning af skatteværdier i skatter og/eller ved modregning af underskud i indkomster.

Ifølge PSL § 13, stk. 1, skal skatteværdien af et underskud i skattepligtig indkomst beregnes med beskatningsprocenten for sundhedsbidrag og beskatningsprocenten for kommune- og kirkeskat. Skatteværdien skal så vidt muligt modregnes med skatteværdien i bund- og topskat samt skat af aktieindkomst over progressionsgrænsen (afsnit 8.4.3.1), dvs. i statskatter der ikke beregnes af skattepligtig indkomst. Modregningen sker i den nævnte rækkefølge.

Hvis der efter modregningen stadig er et underskud i skattepligtig indkomst, kan dette resterende underskud fremføres til fradrag i den skattepligtige indkomst for de følgende indkomstår, jf. PSL § 13, stk. 1, 3. pkt.

7.6.2 Underskud i personlig indkomst

Hvis den personlige indkomst er negativ, skal denne modregnes i positiv nettokapitalindkomst, inden beregningsgrundlaget for bund- og topskatten opgøres, jf. PSL § 13, stk. 3, 1. pkt.

Hvis underskuddet er så stort, at der efter modregningen stadig er et underskud, fremføres dette resterende underskud til fradrag først i kapitalindkomst og derefter i personlig indkomst – med tillæg af heri fradragte og ikke medregnede beløb omfattet af beløbsgrænsen i pensionsbeskatningslovens § 16, stk. 1 (indskud til kapitalpensionsordninger) – for de følgende indkomstår, inden opgørelsen af beregningsgrundlaget for bund- og topskatten, jf. PSL § 13, stk. 3, 2. pkt.

7.7 Familiebeskatning

I det følgende behandles beskatning af ægtefæller (afsnit 7.7.1) og beskatning af børn (afsnit 7.7.2).

7.7.1 Beskatning af ægtefæller

Som udgangspunkt beregnes ægtefællers skat efter samme regler, som gælder for enlige skattepligtige. Det betyder, at hver ægtefælle skal beskattes på grundlag af sin egen indkomst uafhængigt af den anden ægtefælles indkomst, jf. KSL § 4, stk. 1. Der gælder dog en række vigtige undtagelser hertil i form af særbestemmelser mange steder i skattelovgivningen. Det bemærkes i øvrigt, at formueforøgelse, som hidrører fra indgåelse af ægteskab er skattefri, jf. SL § 5, litra b (“golddigger-reglen”).

7.7.1.1 Den ægteskabelige samlivsstatus

De særlige beskatningsregler for ægtefæller er afhængig af den ægteskabelige samlivsstatus. Flere regler finder kun anvendelse for ægtefæller, der ikke er separerede eller skilt, og nogle af disse regler er endvidere betinget af, at ægtefællerne er samlevende. Endelig gælder særlige regler for ægtefæller, der er separerede eller fraskilte.

Ægtefællers samlivsstatus		
Ikke separeret eller skilt		Separeret eller skilt
Samlevende	Ikke samlevende	

Bedømmelse af samlivets status i skattemæssig henseende fremgår af følgende skema:

	Tidspunkt for samlivets ophævelse	Tidspunkt for samlivets genoptagelse
<i>Separation eller skilsmisse</i>	På tidspunktet for separationen eller skilsmissen, jf. KSL § 4, stk. 3.	
<i>Samlivsophævelse uden separation eller skilsmisse</i>	Ved udgangen af det indkomstår, i hvilket ophævelsen af samlivet har fundet sted, jf. KSL § 4, stk. 4.	
<i>Genoptagelse af samlivet efter separation eller samlivsophævelse</i>		På tidspunktet for samlivets genoptagelse, jf. KSL § 4, stk. 5.
<i>Den ene ægtefælles skattepligt bortfalder som følge af fraflytning til udlandet</i>	På tidspunktet for skattepligtens bortfald, jf. KSL § 4, stk. 6.	
<i>Begge ægtefællers skattepligt bortfalder som følge af samtidig fraflytning til udlandet</i>	På tidspunktet for skattepligtens bortfald, jf. KSL § 4, stk. 6.	

7.7.1.2 Ægtefællers skatteberegning

Personskatteloven m.fl. indeholder en række regler om sambeskatning af ægtefæller, bl.a. vedr. overførsel af uudnyttede bundfradrag, personfradrag og underskud. Tilsvarende opgøres ægtefællernes kapitalindkomst og aktieindkomst hver for sig, men skatteberegningen opgøres under ét. Med udgangspunkt i ægtefællernes samlivsstatus (afsnit 7.7.1.1), nævnes nogle af de vigtigste sambeskatningsregler nedenfor.

Ægtefællerne skal være samlevende ved indkomstårets udløb, for at der efter PSL kan foretages:

- Overførsel af uudnyttet progressionsbundbeløb vedrørende aktieindkomst, jf. PSL § 8 a, stk. 4 (afsnit 8.4.3.3).
- Modregning af negativ aktieindkomst i den anden ægtefælles positive aktieindkomst, jf. PSL § 8 a, stk. 6 (afsnit 8.4.3.3).
- Overførsel af uudnyttet personfradrag, jf. PSL § 10, stk. 3 (afsnit 7.4).
- Overførsel af underskud, jf. PSL § 13, stk. 2 og stk. 4 (afsnit 7.6).
- Modregning af negativ nettokapitalindkomst i den anden ægtefælles positive nettokapitalindkomst ved opgørelsen af bundskattegrundlaget, jf. PSL § 6, stk. 3 (afsnit 7.3.1).

Desuden skal ægtefællerne have været samlevende i hele indkomståret, og dette skal udgøre en periode af et helt år, for at der efter PSL kan foretages samlet beregning af topskat efter PSL § 7, stk. 7-12, jf. § 7, stk. 6 (afsnit 7.3.2).

I praksis følger en vigtig regel om ægtefællers skatteberegning af bestemmelsen i KSL § 26 B, hvorefter der som udgangspunkt sker succession ved overdragelse fra den ene samlevende ægtefælle til den anden, jf. dog KSL § 26 A og § 27. Fortjeneste eller tab, som fremkommer ved overdragelsen, skal således ikke medregnes ved opgørelsen af overdra-

gerens skattepligtige indkomst. Aktiverne anses for anskaffet af erhververen på samme tidspunkter, for samme beløb og med samme formål som de oprindelige anskaffelser.

7.7.2 Beskatning af børn

Børn er selvstændigt skattepligtige, jf. ksl. § 5, stk. 1. Det gælder uanset, om de er hjemmeboende eller ej.

Afgørende for, om en indtægt eller ydelse skal beskattes hos forældrene eller hos barnet, er, hvem af parterne, der har et retligt krav på ydelsen.

Hvor barnet har indtægt f.eks. ved hjemmearbejde eller ved arbejde for fremmede i fællesskab med forældrene, kan beskatning hos de mindreårige kun finde sted, hvis arbejdets karakter og omfang sammenholdt med børnenes alder giver tilstrækkelige holdepunkter for at antage, at arbejdet kan være udført af børnene.

7.8 Oversigt over beskatningsgrundlag og skattesatser

Skatteart	Skattesats (pct.)	Beskatningsgrundlag	Bundfradrag kr. (2010-2013)	Overførsel ml. ægtefæller
<i>Bundskat (afsnit 7.3.1)</i>	3,67 pct. (2010-2011)	Personlig indkomst + positiv nettokapitalindkomst	0 kr., dog personfradrag, jf. afsnit 7.4	Ja
<i>Topskat (afsnit 7.3.2)</i>	15,0 pct. ÷ skattelofts- nedslag	Personlig indkomst + positiv nettokapitalindkomst > 40.000 kr. + indskud til kapitalpensionsordninger	389.900 kr.	Nej, dog sambeskatning af positiv nettokapitalindkomst
<i>Sundhedsbidrag (afsnit 7.3.3)</i>	8,0 pct. (2010-2011)	Skattepligtig indkomst	0 kr., dog personfradrag, jf. afsnit 7.4	Ja
<i>Kommuneskat (afsnit 7.2)</i>	24,9 pct. (landsgennemsnit 2010)			
<i>Kirkeskat (afsnit 7.2)</i>	0,7 pct. (landsgennemsnit 2010)			
<i>Aktieindkomstskat (afsnit 8.4.3)</i>	28 pct. (2010-2011) 27 pct. (fra 2012)	Aktieindkomst	≤ 48.300 kr.	Ja
	42 pct.		> 48.300 kr.	
<i>Arbejdsmarkedsbidrag</i>	8,0 pct.	Grundlag for arbejdsmarkedsbidrag	0 kr.	-

Kapitel 14.

Kursgevinstbeskatning

14.1 Indledning

Kursgevinstloven (KGL) regulerer den skattemæssige behandling af gevinst eller tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter.

Inden for KGL's anvendelsesområde (afsnit 14.2) sondres mellem selskaber (afsnit 14.3), pengeneringsdrivende personer (afsnit 14.4) og andre personer (afsnit 14.5).

14.2 Anvendelsesområde

KGL finder anvendelse, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Der skal være tale om en kursgevinst eller et kurstab (afsnit 14.2.1),
- Fordringen eller gælden skal være omfattet af KGL (afsnit 14.2.2), og
- Skattesubjektet skal være skattepligtig til Danmark (afsnit 14.2.3).

14.2.1 Der skal være tale om en kursgevinst eller et kurstab

KGL gælder for alle kursgevinster og kurstab på fordringer og gæld. Gevinster og tab omfatter ikke alene stigninger og fald i kursværdien, der følger af ændrede renteforhold. Værdisvingninger, der følger af andre forhold, som f.eks. indeksregulering eller valuta-kursændringer, omfattes også af reglerne. Tab som følge af debtors misligholdelse og utilstrækkelig sikkerhed ved pant eller kaution er ligeledes omfattet. Reglerne omfatter f.eks. også erstatnings- og forsikringssummer, som kreditor modtager som erstatning for tab af en fordring. Den skattemæssige behandling af gevinst eller tab er således ikke afhængig af årsagen til gevinsten eller tabet.

Det er med andre ord en forudsætning for beskatning af en kursgevinst eller et kurstab, at der rent faktisk kan konstateres gevinst eller tab. Det ses f.eks. ofte i familieforhold, at forældre yder et rentefrit eller lavt forrentet lån til deres børn. Hvis det beløb, som børnene låner, er det samme som det beløb, der skal tilbagebetales til forældrene, har forældrene ikke opnået nogen kursgevinst, og der vil derfor almindeligvis ikke være noget at beskatte efter KGL.

14.2.2 Fordringen eller gælden skal være omfattet af KGL

KGL omfatter ifølge KGL § 1 kursgevinster og kurstab, der opstår:

- ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer (afsnit 14.2.2.1),
- ved frigørelse for gæld (afsnit 14.2.2.1), og
- på terminskontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter (finansielle kontrakter) uden hensyn til de regler, der gælder for det underliggende aktiv (afsnit 14.2.2.2).

14.2.2.1 Fordringer og gæld

HR: KGL omfatter gevinst og tab ved afståelse eller indfrielse af *pengefordringer*, herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve, jf. KGL § 1, stk. 1, nr. 1, samt gevinst og tab ved frigørelse for *gæld*, jf. KGL § 1, stk. 1, nr. 2. Både fordringer/gæld i danske kroner og i fremmed valuta er omfattet.

U1: Gevinst og tab på *konvertible obligationer* omfattes ikke af KGL, jf. KGL § 1, stk. 4, men af ABL, jf. ABL § 1 (afsnit 13.2.1).

U2: Gevinst og tab på *præmieobligationer* omfattes ikke af KGL, jf. KGL § 1, stk. 4, men af SL's almindelige regler.

U3: Gevinst og tab på fordringer og gæld, der indgår i beskatningen af avance ved salg af fast ejendom, der henhører til den skattepligtiges næringsvej (*næringsjendomme*, afsnit 15.2.2), jf. SL § 4, jf. § 5 a, jf. KGL § 1, stk. 3.

U4: Gevinst og tab på *aktier* m.v., som omfattes af ABL (afsnit 13.2.1), omfattes ikke af KGL.

14.2.2.2 Finansielle kontrakter

KGL omfatter gevinst og tab på terminskontrakter og aftaler om køberetter og salgsretter (finansielle kontrakter) uden hensyn til de regler, der gælder for det underliggende aktiv, jf. KGL § 1, stk. 1, nr. 3. KGL gælder for såvel erhververe som udstedere af finansielle kontrakter.

Reglerne om beskatning af finansielle kontrakter findes i KGL kapitel 6 (§§ 29-33), og behandles ikke nærmere i dette kompendium.

14.2.3 Skattesubjektet skal være skattepligtig til Danmark

Kredsen af skattepligtige afgrænses af reglerne om skattepligt til Danmark (del 1), uanset om der er tale om fuld eller begrænset skattepligt.

14.3 Selskaber

For selskaber gælder reglerne i KGL kapitel 2 (§§ 2-11). Der sondres mellem fordringer (afsnit 14.3.1) og gæld (afsnit 14.3.2).

14.3.1 Fordringer

HR: Selskaber skal generelt medregne gevinst og tab på fordringer i såvel danske kroner som fremmed valuta ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 3 (afsnit 14.3.1.1).

U1: Tab på fordringer på koncernforbundne selskaber kan ikke fradrages, jf. KGL § 4, stk. 1 (afsnit 14.3.1.2).

U1U1: Tab på fordringer, der er erhvervet som skattepligtigt vederlag for leverede varer m.v., kan fradrages uden for sambeskatningstilfælde, jf. KGL § 4, stk. 3 (afsnit 14.3.1.3).

U2U1: Tab på obligationer eller andre fordringer optaget til handel på et reguleret marked kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 4, stk. 3, sidste pkt. (afsnit 14.3.1.4).

U3U1: Tab på rentefordringer kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst under visse betingelser, jf. KGL § 4, stk. 4 (afsnit 14.3.1.5).

U4U1: Selskaber, som udøver næring ved køb og salg af fordringer eller driver næringsvirksomhed ved finansiering (pengenæringsdrivende), kan under visse betingelser fradrage tab på koncernforbundne selskaber, jf. KGL § 4, stk. 5 (afsnit 14.3.1.6).

U2: Tab på en fordring kan ikke fradrages, såfremt renteindtægter af fordringen eller gevinster på fordringen omfattet af denne lov som følge af en dobbeltbeskatningsoverenskomst ikke skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 5 (afsnit 14.3.1.7).

14.3.1.1 HR: Gevinster er skattepligtige, tab er fradragsberettigede

Selskaber skal generelt medregne gevinst og tab på fordringer i såvel danske kroner som fremmed valuta ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. KGL § 3 omfatter gevinster og tab på alle fordringer med de undtagelser, der positivt er opregnet i loven.

14.3.1.2 U1: Tab på koncernfordringer

Som en undtagelse fra hovedreglen om generel beskatning af gevinster og tab på fordringer hos selskaber er i KGL § 4 fastsat den begrænsning, at tab på fordringer mellem koncernforbundne selskaber ikke kan fradrages. Dette gælder tillige tab på fordringer på sambeskattede selskaber, og selskaber, der vil kunne sambeskattes, jf. SESL §§ 31 og 31 A.

14.3.1.3 U1U1: Vederlag for leverede varer m.v.

Tab på fordringer, der er erhvervet som skattepligtigt vederlag for leverede varer m.v., kan fradrages uden for sambeskatningstilfælde, jf. KGL § 4, stk. 3.

14.3.1.4 U2U1: Børsnoterede fordringer

Tab på obligationer eller andre fordringer optaget til handel på et reguleret marked kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 4, stk. 3, sidste pkt.

14.3.1.5 U3U1: Rentefordringer

Tab på rentefordringer kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, såfremt følgende betingelser er opfyldt, jf. KGL § 4, stk. 4:

- De omhandlede renter skal være medregnet ved opgørelsen af kreditors skattepligtige indkomst, og
- Kreditor må ikke været sambeskattet med debitor eller rentefordringen skal være stiftet efter ophør af sambeskatning.

14.3.1.6 U4U1: Pengeæringsdrivende

Selskaber, som udøver næring ved køb og salg af fordringer eller driver næringsvirksomhed ved finansiering (pengeæringsdrivende), kan fradrage tab på koncernforbundne selskaber, hvis følgende betingelser er opfyldt, jf. KGL § 4, stk. 5:

- Kreditor skal være pengeæringsdrivende,
- Koncernforbindelsen mellem kreditor- og debitorselskabet må først være etableret ved kreditors overtagelse af debitorselskabet,
- Kreditors hensigt med selskabsovertagelsen skal enten være (i) afvikling af allerede ydede udlån eller (ii) medvirken ved omstrukturering af erhvervsvirksomheder, og
- Koncernforbindelsen skal være etableret alene med henblik på kreditors midlertidige drift af debitors virksomhed.

Formålet med undtagelsen er at give adgang til tabsfradrag i situationer, hvor tab på fordringer udgør tab i kreditors næringsvirksomhed (driftstab).

14.3.1.7 U2: Tab på fordringer omfattet af en DBO

Efter KGL § 5 er der ikke fradrag for tab på en fordring, hvis den modsvarende renteindtægt eller kursgevinst på fordringen ikke skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst som følge af en dobbeltbeskatningsoverenskomst.

Bestemmelsen kan således medføre, at der ikke gives fradrag for tab ved indfrielse af en fordring, som er erhvervet til en kurs over pari, hvis en dobbeltbeskatningsoverenskomst medfører, at renter eller kursgevinster på fordringen ikke medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

14.3.2 Gæld

- HR: Selskaber skal medregne gevinst og tab på gæld ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 6 (afsnit 14.3.2.1).
- U1: Gevinst på gæld til koncernforbundne selskaber og sambeskattede selskaber er normalt ikke skattepligtig, jf. KGL § 8 (afsnit 14.3.2.5).
- U2: Gevinst på gæld som følge af eftergivelse ved akkord m.v., jf. KGL § 24 (afsnit 14.3.2.6).

14.3.2.1 HR: Gevinster er skattepligtige, tab er fradragsberettigede

Efter KGL § 6 er selskaber generelt skattepligtige af gevinst og tab på gæld i såvel danske kroner som fremmed valuta. KGL § 6 omfatter f.eks. konvertering af gæld til aktiekapital eller konvertible obligationer.

14.3.2.2 U1: Gevinster på koncernintern gæld er skattefrie

Gevinst på gæld til koncernforbundne selskaber og sambeskattede selskaber, jf. SESL §§ 31 og 31 A, skal efter KGL § 8 ikke medregnes til den skattepligtige indkomst, når det længi-

vende selskab efter KGL § 4, stk. 1, ikke kan fradrage det tilsvarende tab på fordringen (afsnit 14.3.1.2).

14.3.2.3 U2: Gevinster på gæld som følge af akkord m.v. er skattefrie

Gevinster på gæld som følge af akkord m.v. medregnes ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, hvis følgende betingelser er opfyldt, jf. KGL § 24:

- Debitor skal opnå en gevinst på gæld, og
- Gevinsten skal være opnået som følge af (i) tvangsakkord, (ii) frivillig akkord eller (iii) gældssanering.

Ved tvangsakkord og frivillig akkord gælder skattefritagelsen dog ikke i det omfang, gælden nedskrives til et lavere beløb end fordringens værdi for kreditor på tidspunktet for gældseftergivelsen, jf. KGL § 24, stk. 1, 2. pkt.

Om begreberne tvangsakkord, frivillig akkord og gældssanering henvises til mit “Erhvervsret kompendium” (www.henrikkure.dk/erhvervsret).

I tilfælde, hvor gevinst falder uden for KGL § 24 – f.eks. ved en singular gældseftergivelse fra en mindre kreditor – afhænger den skattemæssige behandling af, om der er tale om gæld i danske kroner, fremmed valuta eller gæld i pengenering.

14.4 Pengenæringsdrivende personer

Der gælder særlige regler for pengeneringsdrivende personer, bl.a. sondres der ikke mellem danske kroner og udenlandsk valuta. I afsnit 14.4.1 afgrænses begrebet, og i de følgende afsnit redegøres for beskatningen i forhold til fordringer i danske kroner (afsnit 14.4.2), gæld i danske kroner (afsnit 14.4.3) og endelig fordringer og gæld i fremmed valuta (afsnit 14.5.3).

14.4.1 Afgrænsning af pengeneringsbegrebet

Pengenæringsdrivende personer er dels personer, der driver virksomhed i form af køb og salg af fordringer (handelsnæring, afsnit 14.4.1.1), dels personer, der som hel eller delvis levevej foretager direkte udlån eller opkøber fordringer, der normalt ikke er genstand for almindelig omsætning (næringsvirksomhed ved finansiering, afsnit 14.4.1.2).

Personer, der modtager skattepligtige vederlag i form af en fordring som betaling (vederlagsnæring, afsnit 14.4.1.3), er derimod ikke omfattet af begrebet pengeneringsdrivende personer i relation til kursgevinstlovens beskatningsregler.

14.4.1.1 Handelsnæring

Handelsnæring er betegnelsen for den virksomhed, der består af køb og salg af fordringer. Hvorvidt en person må anses for at udøve næring ved køb eller salg af fordringer, beror på, om personen har det som sin hele eller delvise levevej at handle med fordringer. De almindelige næringsmomenter (afsnit 12.3.2.1) er afgørende for bedømmelsen.

14.4.1.2 Næringsvirksomhed ved finansiering

Ved finansieringsvirksomhed forstås, at personen som sin hele eller delvise levevej foretager direkte udlån eller opkøber fordringer, der normalt ikke er genstand for almindelig omsætning (f.eks. afbetalingskontrakter). Denne form for virksomhed skal adskilles fra den mere passive kapitalanbringelse, der betegnes porteføljepleje.

Porteføljepleje tilsigter en omplacering af kapitalen med henblik på optimalt afkast, mens det er selve kursgevinsten, der er næringsvirksomhedens primære formål. De nedenfor refererede højesteretsdomme belyser den nærmere afgrænsning.

U 1973.472 H (Quant Hansen): En arbejdsløs mekaniker havde investeret den væsentligste del af sin formue i pantebrev med ret kort løbetid (fra 4-10 år, der for nogles vedkommende blev kortere som følge af indfrielse). Købene finansieredes til dels ved en kassekredit. I nogle tilfælde var pantebrevene udstedt direkte til den pågældende. Der var aldrig foretaget salg af pantebrev. Højesteret fandt ikke i de oplyste omstændigheder grundlag for at fastslå, at der var udøvet næringsvirksomhed, der medførte skattepligt af kursgevinsterne. Dommen er kommenteret af Jørgen Trolle i U 1973B.309.

U 1975.552 H (Hyl Dahl): En købmand, der bl.a. var indehaver af to detailforretninger inden for manufakturbranchen, havde investeret ledig kapital i pantebrev. I Højesterets dom anføres: Indstævntes ... dispositioner over sin kapital har kun undtagelsesvis bestået i køb af tidligere oprettede pantebrev eller lign., men har i næsten alle tilfældene bestået i udlån, for hvilke der direkte til indstævnte som første kreditor udstedtes pantebrev eller andre gældsbeviser, og indstævnte har således haft væsentlig indflydelse på lånedokumenternes nærmere vilkår. Den overvejende del af lånene har haft en stipuleret løbetid på ikke over 3 år, og låneforholdenes karakter – og hyppige anvendelse af klausulen om forfald af lånenes hovedstol ved ejerskifte – har medført, at lånenes faktiske løbetid i det overvejende antal tilfælde er blevet kortere end den stipulerede. Gennem regnskabsårene ... har den ved lånetransaktionerne indvundne kursgevinst da også været noget større end renteindtægten. Kursgevinsten findes i hvert fald under disse omstændigheder ikke at være formueforøgelse ..., men at måtte anses som en del af udbyttet ved en af indstævnte drevet virksomhed med udlån af penge og således i medfør af SL § 4, litra a, at være skattepligtig indkomst. Dommen er kommenteret af A. Blom-Andersen i U 1976B.237.

Det følger af de nævnte domme, at der må sondres mellem de tilfælde, hvor der foregår en almindelig investering af kapital med henblik på at opnå den bedst mulige løbende forrentning af kapitalen (porteføljepleje), og de tilfælde, hvor der erhvervsmæssigt udlånes penge eller handles med finansielle fordringer med henblik på at opnå kursgevinster. Alene i sidstnævnte tilfælde er der tale om næringsvirksomhed.

14.4.1.3 Vederlagsnæring

Vederlagsnæringsbegrebet er ophævet indenfor KGL's område. Ved vederlagsnæring modtager en person (eller et selskab) et skattepligtigt vederlag i form af en fordring som betaling. Personen beskattes af fordringens handelsværdi på erhvervelsestidspunktet, jf. SL § 4, litra a ("formuegoder af pengeværdi").

Efterfølgende kursgevinster og -tab behandles efter de almindelige regler for personer (afsnit 14.5), hvorefter tab på fordringer i danske kroner ikke kan fradrages, jf. KGL § 14, stk. 1. Dette udgangspunkt er fraveget i KGL § 17 (afsnit 14.5.1.5), hvorefter bl.a. tab på fordringer, der er erhvervet ved vederlag i næring, kan fradrages som en driftsudgift efter SL § 6, litra a (afsnit 14.5.1.5).

14.4.2 Fordringer

- HR: Gevinster på fordringer er skattepligtige, tab er fradragsberettigede, jf. KGL § 13, stk. 1 (afsnit 14.4.2.1).
- U1: Fordringer, der er erhvervet uden for den skattepligtiges næringsvirksomhed og ikke senere er indgået i denne, jf. KGL § 13, stk. 2 (afsnit 14.4.2.2).
- U2: Tab på fordringer kan ikke fradrages, hvis renteindtægter af fordringen eller gevinster på fordringen som følge af en dobbeltbeskatningsoverenskomst ikke skal medregnes ved opgørelse af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 18 (afsnit 14.4.2.3).

14.4.2.1 HR: Gevinster er skattepligtige, tab er fradragsberettigede

Personer, der udøver næring ved køb og salg af fordringer eller driver næringsvirksomhed ved finansiering, skal medregne gevinst og tab på fordringer – i såvel danske kroner som fremmed valuta – ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 13, stk. 1. Gevinst og tab skal medregnes ved opgørelsen af den personlige indkomst, jf. PSL § 4, stk. 3.

Da personer, der udøver næring ved køb og salg af fordringer eller driver næringsvirksomhed ved finansiering, således som udgangspunkt skal medregne gevinst og tab på fordringer ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst – i modsætning til andre personer – knytter sig væsentlig interesse til den nærmere afgrænsning.

Det følger af KGL § 13, at pengennæringsdrivende personer dels er dem, der udøver næring ved køb og salg af fordringer (afsnit 14.4.1.1), dels dem, der driver næringsvirksomhed ved finansiering (afsnit 14.4.1.2). Ved pengennæring forstås herved sådanne former for virksomhed, som har penge eller finansielle fordringer som omsætningsmidler (varelagere). Den nærmere adskillelse af de to begreber er i denne sammenhæng uden betydning, idet begge grupper efter KGL § 13 er omfattet af skattepligten.

Det bemærkes, at vederlagsnæringsbegrebet er ophævet inden for KGL's område (afsnit 14.4.1.3).

14.4.2.2 U1: Fordringer uden for næringsvirksomheden

Hovedreglen gælder ikke, såfremt det godtgøres, at en fordring er erhvervet uden for den skattepligtiges næringsvirksomhed og ikke senere er indgået i denne, jf. KGL § 13, stk. 2. I så fald gælder reglerne for andre personer (afsnit 14.5). Der er således en formodning for, at alle den pågældende persons fordringer er omfattet af skattepligten.

14.4.2.3 U2: Tab på fordringer omfattet af en DBO

Uanset § 13 kan tab på en fordring ikke fradrages, såfremt renteindtægter af fordringen eller gevinster på fordringen omfattet af KGL som følge af en dobbeltbeskatningsoverenskomst ikke skal medregnes ved opgørelse af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 18.

14.4.3 Gæld

- HR: Gevinst og tab medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, for så vidt gælden vedrører virksomheden, jf. KGL § 19, stk. 1 (afsnit 14.4.3.1).
- U: Gevinst på gæld ved gældssanering og akkord, jf. KGL § 24 (afsnit 14.3.2.6).

Hvis personen driver næringsvirksomhed ved finansiering, og gælden vedrører denne virksomhed, medregnes gevinst og tab på gæld – i såvel danske kroner som fremmed valuta – som udgangspunkt ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 19, stk. 1. Gevinst og tab skal medregnes ved opgørelsen af den personlige indkomst, jf. PSL § 4, stk. 3.

Anvendelsesområdet for KGL § 19 er gevinst og tab, som den pengeneringsdrivende realiserer ved frigørelse for en gældsforpligtelse. Kursgevinst for den pengeneringsdrivende vil i forbindelse med et lån f.eks. foreligge, hvis lånet kan indfries med et mindre beløb end låneprovenuet, mens tab på gæld f.eks. kan opstå ved at gælden indfries med et beløb, der overstiger det oprindelige lånebeløb.

Se om afgrænsningen afsnit 14.4.1.2, og bemærk at KGL § 19 kun omfatter næringsvirksomhed ved finansiering. Personer, der driver anden næringsvirksomhed end ved finansiering, er ikke omfattet af KGL § 19, hvorfor beskatningen i disse tilfælde reguleres af KGL § 20.

14.5 Andre personer

Andre personer er de (fysiske) personer, der ikke omfattes af reglerne om pengeneringsdrivende personer (se om afgrænsningen afsnit 14.4.1).

Der sondres mellem fordringer (afsnit 14.5.1), gæld i danske kroner (afsnit 14.5.2) samt gæld i fremmed valuta (afsnit 14.5.3).

Ved afgørelsen af, om gæld er i danske kroner eller fremmed valuta, lægges udelukkende vægt på, om gælden er udstedt i fremmed mønt:

- Gæld i danske kroner betragtes som gæld i fremmed valuta, hvis restgælden reguleres i forhold til en eller flere valutakurser, jf. KGL § 23, 3. pkt.
- Gæld i fremmed valuta betragtes som gæld i danske kroner, hvis restgælden reguleres i forhold til danske kroner, jf. KGL § 23, sidste pkt.

14.5.1 Fordringer

HR: Gevinst og tab på fordringer skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 14, stk. 1, 1. pkt. (afsnit 14.5.1.1).

U1: Der gælder en bagatelgrænse på 2.000 kr., jf. KGL § 14, stk. 1, 2. pkt. (afsnit 14.5.1.2).

U2: Fradrag for tab på fordringer i hovedaktionærforhold, jf. KGL § 14, stk. 2 (afsnit 14.5.1.3).

U3: Fradrag for tab på fordringer på ægtefælle, børn m.v., jf. KGL § 14, stk. 2 (afsnit 14.5.1.4).

U4: For tab på fordringer, der er erhvervet som vederlag i næring (afsnit 14.4.1.3), finder reglerne i SL § 6, litra a, anvendelse, jf. KGL § 17 (afsnit 14.5.1.5).

U5: Tab på fordringer omfattet af en dobbeltbeskatningsoverenskomst, jf. KGL § 18 (afsnit 14.5.1.6).

I modsætning til tidligere sondres der ikke mellem fordringer i danske kroner og fremmed valuta.

14.5.1.1 HR: Gevinster er skattepligtige, tab er fradragsberettigede

Udgangspunktet er, at gevinster og tab på fordringer medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 14, stk. 1, 1. pkt.

Fradrag for tab på fordringer, der er optaget til handel på et reguleret marked, er betinget af, at told- og skatteforvaltningen inden udløbet af selvangivelsesfristen for det indkomstår, hvor fordringen blev erhvervet, har modtaget en række oplysninger, jf. nærmere KGL § 15 og LV A.D.2.3.1.

14.5.1.2 U1: Bagatelgrænse på 2.000 kr.

Gevinst og tab skal kun medregnes, hvis (i) årets nettogevinster eller nettotab sammenlagt med (ii) nettogevinster og nettotab omfattet af KGL § 23 (afsnit 14.5.3) og (iii) gevinst og tab på investeringsforeningsbeviser i udloddende obligationsbaserede investeringsforeninger omfattet af ABL § 22 overstiger 2.000 kr., jf. KGL § 14, stk. 1, 2. pkt.

14.5.1.3 U2: Fradrag for tab på fordringer i hovedaktionærforhold

Den skattepligtige kan ifølge KGL § 14, stk. 2, ikke fradrage tab på fordringer på selskaber, hvorover den skattepligtige har eller har haft en indflydelse som omtalt i ABL § 4, dvs. selskaber, hvori den skattepligtige på noget tidspunkt inden for de seneste fem år ejer eller har ejet 25 pct. eller mere af aktiekapitalen eller råder over mere end 50 pct. af stemmerne.

14.5.1.4 U3: Fradrag for tab på fordringer på ægtefælle, børn m.v.

Den skattepligtige kan ifølge KGL § 14, stk. 2, ikke fradrage tab på fordringer på den skattepligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer efter de nævnte personer. Stedbarns- og adoptivforhold sidestilles med naturligt slægtskabsforhold.

14.5.1.5 U4: Tab på fordringer erhvervet som vederlag i næring

For tab på fordringer, der er erhvervet som vederlag i næring (afsnit 14.4.1.3) og for tab på fordringer, der i øvrigt er erhvervet i tilknytning til den erhvervsmæssige drift af virksomheden, finder reglerne i SL § 6, litra a, anvendelse, jf. KGL § 17.

Hvorvidt tabet kan karakteriseres som en driftsomkostning afgøres efter SL § 6, litra a, og den praksis, der knytter sig til bestemmelsen (kapitel 17).

Omfattes tab på en fordring af KGL § 17, kan tabet fratrækkes i den personlige indkomst, jf. PSL § 4, stk. 3, 2. pkt.

Eksempel: En håndværksmester modtager som delvist vederlag for et opført hus et sælgerpantebrev. Efterfølgende tab på pantebrevet kan da fradrages. En forhandler, der sælger varer på kredit, vil tilsvarende få fradrag for tab på sin fordring på købesummen, hvis køberen ikke betaler.

14.5.1.6 U5: Tab på fordringer omfattet af en DBO

Uanset §§ 14 og 17 kan tab på en fordring ikke fradrages, såfremt renteindtægter af fordringen eller gevinster på fordringen omfattet af KGL som følge af en dobbeltbeskatningsoverenskomst ikke skal medregnes ved opgørelse af den skattepligtige indkomst, jf. KGL § 18.

14.5.2 Gæld i danske kroner

Personer, der ikke er skattepligtige efter næringsreglerne (afsnit 14.4), skal medregne gevinst og tab på gæld i danske kroner ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter §§ 21-22, jf. KGL § 20.

Anvendelsesområdet for KGL §§ 20-22 er gevinst og tab, som en debitor realiserer ved frigørelse for en gældsforpligtelse. Kursgevinst for debitor vil i forbindelse med et lån f.eks. foreligge, hvis lånet kan indfries med et mindre beløb end låneprovenuets. Tab på gæld kan f.eks. opstå, ved at gælden indfries med et beløb, der overstiger det oprindelige lånebeløb.

14.5.2.1 Gevinster

- HR: Gevinster er skattefrie, jf. KGL § 20 e.c.
- U1: Gevinster ved eftergivelse eller bortfald af gæld er skattepligtige (singulære gældseftergivelser), jf. KGL § 21. Bortfald af gæld kan ske ved forældelse, præklusion eller konfusion, (sammenfald mellem kreditor og debitor), hvorimod gældseftergivelse i form af akkord og gældssanering behandles efter reglerne i KGL § 24.
- U2: Gevinster på gæld stiftet til overkurs er skattepligtige (overkursreglen), jf. KGL § 22, stk. 1.
- U3: Gevinster ved frigørelse for en gæld, der er stiftet på sådanne vilkår, at rentesatsen er forskellig i lånets løbetid ("knæklån"), er skattepligtige, jf. KGL § 22, stk. 2.
- U4: Gevinster ved ekstraordinær indfrielse af kontantlån er skattefrie, jf. KGL § 22, stk. 3-4.

I det omfang gevinst skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, er der tale om kapitalindkomst, jf. PSL § 4, stk. 1, nr. 2.

14.5.2.2 Tab

Tab på gæld i danske kroner er ikke fradragsberettigede, jf. KGL §§ 21-22 e.c., da ingen af disse bestemmelser vedrører tab på gæld i danske kroner.

14.5.3 Gæld i fremmed valuta

- HR: Personer, der ikke er pengeneringsdrivende, skal medregne gevinst og tab på gæld i fremmed valuta ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i det omfang, gevinsten eller tabet ikke er omfattet af § 22, jf. KGL § 23, 1. pkt. Gevinster og tab indgår i kapitalindkomsten, jf. PSL § 4, stk. 1, nr. 2.
- U: Der gælder en bagatelgrænse på 2.000 kr., jf. KGL § 23, 2. pkt., hvorefter HR alene finder anvendelse, hvis årets nettogevinst eller nettotab sammenlagt med nettogevinster og nettotab omfattet af KGL § 14 (afsnit 14.5.1) overstiger bagatelgrænsen.

KGL § 23 er sekundær i forhold til KGL § 22, hvorfor gevinst på gæld i fremmed valuta, der både er omfattet af § 22 og § 23, skal behandles efter § 22.

14.6 Oversigt over beskatningsreglerne

		Kursgevinst	Kurstab
Fordringer	Selskaber (afsnit 14.3.1)	HR: Skattepligtig.	HR: Fradragsberettiget.
	Pengenæringsdrivende personer (afsnit 14.4.2)	HR: Skattepligtig.	HR: Fradragsberettiget.
	Andre personer (afsnit 14.5.1)	HR: Skattepligtig.	HR: Fradragsberettiget.
Gæld	Selskaber (afsnit 14.3.2)	HR: Skattepligtig.	HR: Fradragsberettiget.
	Pengenæringsdrivende personer (afsnit 14.4.3)	HR: Skattepligtig.	HR: Fradragsberettiget.
	Andre personer (afsnit 14.5.2-14.5.3)	<i>Hvis gæld i danske kroner:</i> HR: Skattefri. <i>Hvis gæld i fremmed valuta:</i> HR: Skattepligtig.	<i>Hvis gæld i danske kroner:</i> HR: Ikke fradragsberettiget. <i>Hvis gæld i fremmed valuta:</i> HR: Fradragsberettiget.

14.7 Beskatningstidspunktet

<p>HR: Gevinst og tab medregnes i det indkomstår, hvor gevinsten eller tabet realiseres (realisationsprincippet), jf. KGL § 25, stk. 1 (afsnit 14.7.1).</p> <p>U1: Selskaber skal normalt anvende lagerprincippet ved opgørelsen af gevinst og tab på fordringer, jf. KSL § 25, stk. 3, 1. pkt. (afsnit 14.7.2).</p> <p>U1U1: Fordringer på koncernforbundne selskaber, jf. KGL § 25, stk. 3, 2. pkt. (afsnit 14.7.2).</p> <p>U2U1: Fordringer, der er erhvervet som vederlag for leverede varer og andre aktiver eller tjenesteydelser, jf. KGL § 25, stk. 3, 2. pkt. (afsnit 14.7.2).</p> <p>U2: Selskaber kan vælge lagerprincippet uden for de tilfælde, hvor der ikke er pligt til at anvende lagerprincippet, jf. KSL § 25, stk. 4 (afsnit 14.7.3).</p> <p>U3: Andre personer end pengeneringsdrivende kan ved opgørelsen af gevinst og tab på obligationer, der er optaget til handel på et reguleret marked, vælge at anvende lagerprincippet i stedet for realisationsprincippet, jf. KGL § 25, stk. 2 (afsnit 14.7.4).</p> <p>U4: Skatteforvaltningen kan normalt give dispensation til anvendelse af en anden opgørelsesmåde, jf. KGL § 25, stk. 6 (afsnit 14.7.5).</p> <p>U5: Ved stiftelse af gæld til overkurs, jf. KGL § 22 (afsnit 14.5.2.1), indtræder skattepligten på det tidspunkt, hvor debitor påtager sig forpligtelsen.</p>

14.7.1 HR: Gevinst og tab opgøres efter realisationsprincippet

Gevinst og tab på fordringer og gæld, der skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, medregnes som udgangspunkt i det indkomstår, hvori gevinsten eller tabet realiseres (realisationsprincippet), jf. KGL § 25, stk. 1. Det vil sige ved afståelse, hel eller delvis indfrielse samt opgivelse m.v.

14.7.2 U1: Selskaber skal anvende lagerprincippet

Selskaber skal normalt anvende lagerprincippet ved opgørelsen af gevinst og tab på fordringer, jf. KGL § 25, stk. 3, 1. pkt.

Ved lagerprincippet medregnes ikke-realiserede kursændringer ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Gevinst/tab opgøres som forskellen mellem kursværdien ved indkomstårets begyndelse og ved dets udløb. Fortjeneste og tab ved salg beregnes som forskellen mellem afståelsessummen og kursværdien ved sidste status.

Der er dog ikke pligt til at anvende lagerprincippet i følgende tilfælde, hvor realisationsprincippet fortsat kan anvendes, jf. KGL § 25, stk. 3, 2. pkt.:

- Fordringer på koncernforbundne selskaber (afsnit 14.3.1.2).
- Fordringer, der er erhvervet som vederlag for leverede varer og andre aktiver eller tjenesteydelser (afsnit 14.3.1.3).

14.7.3 U2: Selskaber kan anvende lagerprincippet

Selskaber, der ikke er forpligtet til at anvende lagerprincippet (afsnit 14.7.2), kan alligevel vælge at anvende dette princip i følgende tilfælde, jf. KGL § 25, stk. 4:

- ved opgørelsen af gevinst og tab på fordringer,
- ved opgørelsen af gevinst og tab på gæld, der er optaget til handel på et reguleret marked, og
- ved opgørelsen af gevinst og tab på gæld i fremmed valuta, der ikke er optaget til handel på et reguleret marked.

Når lagerprincippet er valgt, kan denne opgørelsesmåde kun ændres efter tilladelse fra skatteforvaltningen.

14.7.4 U3: Andre personers børsnoterede obligationer

Andre personer end pengeneringsdrivende kan ved opgørelsen af gevinst og tab på obligationer, der er optaget til handel på et reguleret marked, vælge at anvende lagerprincippet i stedet for realisationsprincippet, jf. KGL § 25, stk. 2.

Valget træffes samlet for alle obligationer, der er optaget til handel på et reguleret marked. Når lagerprincippet er valgt, kan denne opgørelsesmåde kun ændres efter tilladelse fra skatteforvaltningen.

14.7.5 U4: Dispensation fra skatteforvaltningen

Skatteforvaltningen kan tillade, at en anden opgørelsesmåde end realisationsprincippet anvendes, jf. KSL § 25, stk. 6. Der er dog ikke mulighed for at dispensere fra selskabers pligt til at anvende lagerprincippet.

Er dispensation givet, kan den herved godkendte opgørelsesmåde kun ændres efter tilladelse fra skatteforvaltningen.

14.8 Avanceopgørelsen

KGL § 26 vedrører opgørelsen af gevinst og tab på fordringer (afsnit 14.8.1) og gæld (afsnit 14.8.2).

14.8.1 Fordringer

Gevinst eller tab på fordringer efter *realisationsprincippet* opgøres som forskellen mellem anskaffelsessummen og afståelsessummen, jf. KGL § 26, stk. 1. Som anskaffelsessum anvendes kursværdien på erhvervestidspunktet, medmindre den skattepligtige godtgør at have erhvervet fordringen for et højere beløb.

Efter *lagerprincippet* opgøres gevinst og tab på fordringer som forskellen mellem værdien ved indkomstperiodens begyndelse med tillæg af anskaffelsessummen for køb i indkomstperioden og med fradrag af afståelsessummen ved salg i indkomstperioden og værdien ved indkomstperiodens udløb.

14.8.2 Gæld

Gevinst eller tab på gæld opgøres efter *realisationsprincippet* som forskellen mellem gældens værdi ved påtagelsen af gælden og værdien ved frigørelsen eller indfrielsen, jf. KGL § 26, stk. 4. Sker indfrielsen gennem afdrag, medregnes så stor en del, som svarer til forholdet mellem på den ene side indfrielsessummen med fradrag af anskaffelsessummen og på den anden side indfrielsessummen.

Efter *lagerprincippet* opgøres gevinst og tab på gæld som forskellen mellem gældens værdi ved indkomstperiodens begyndelse eller gældens værdi ved påtagelsen med fradrag af afdrag i indkomstperioden og gældens værdi ved indkomstperiodens udløb.

14.9 Disposition til opgaver om kursgevinster

- 1) Finder KGL anvendelse (afsnit 14.2)?
- 2) Hvilket skattesubjekt er der tale om – et selskab (afsnit 14.3), en pengeneringsdrivende person (afsnit 14.4) eller en anden person (afsnit 14.5)?
 - Afgrænsningen er særlig vigtig i grænsetilfælde.
- 3) Er der tale om gevinst eller tab på fordringer eller gæld?

- Præciser gerne hvorfor, så opgaveretteren ikke er i tvivl om fremgangsmåden.
- 4) Er gevinsten eller tabet skattepligtig henholdsvis fradragsberettiget?
 - 5) Hvis ja, hvornår skal gevinsten eller tabet medregnes til den skattepligtige indkomst (afsnit 14.7), og hvordan skal gevinsten/tabets opgøres (afsnit 14.8)?
 - 6) Konklusion.